

Pravdivý příběh důstojníka MI5
ve válce proti teroru.

JÁ, ŠPION

RISKUJE SVŮJ ŽIVOT, ABY ZACHRÁNIL TEN VÁŠ.

TOM MARCUS

Já, špion

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Tom Marcus

Já, špion – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Já, špion

Tom Marcus

CPress, 2018

Já, špion

Tom Marcus

Překlad: Anna Poskerová

Obálka: Adam Pižurný

Odovědný redaktor: Dalibor Kumr

Jazyková korektura: Kateřina Hošková

Technický redaktor: Radek Střecha

Authorized translation from the English language edition Soldier Spy.
Original English language edition first published by Penguin Books Ltd, London.
The author has asserted his moral rights.
Text copyright © Tom Marcus, 2016
Translation © Anna Poskerová, 2018
All rights reserved.

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-264-1853-5

ISBN e-knihy 978-80-264-1888-7 (1. zveřejnění, 2018)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Vydalo nakladatelství CPress v Brně roku 2018 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 31 696.

© Albatros Media a. s., 2018. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Tuto knihu věnuji své ženě.
Bez tebe bych byl ztracen již dávno.
Má jediná konstanta. *Semper Vigilant*

Kapitola první

Jak jsem vytáhl oblečení z dvojité uzavřené tašky, trefil mě do nosu pach moči. Dal jsem si minutku na to, aby se mi uklidnil žaludek, ale pořád jsem musel dýchat jen napůl, abych si svršky mohl obléct. A pak se staly mou součástí. Když se lidé dívají na špiony v kině nebo ve svých pěkných obývacích, nepředstavují si zrovna mě.

Vysílačku jsem měl puštěnou naplno, jelikož jsem neustále dostával zprávy ohledně našeho cíle. Když jsem se přezouval do svých starých roztrhaných tenisek a převlékal se do dvacet let starých, promočených vojenských kalhot, uslyšel jsem slova, na která jsem čekal: „PŘIPRAVIT SE, PŘIPRAVIT SE!“

Operační centrum mělo nainstalovanou tajnou kameru před domem našeho cíle. Ten byl teď venku, pravděpodobně na cestě na poslední modlitby v místní mešitě. Bylo mi jasné, že mám asi dvacet minut na to dostat se na místo. Potřeboval jsem cíl nenápadně sledovat při vstupu do mešity a varovat tým ve chvíli, kdy z ní bude vycházet.

Vystoupil jsem z dodávky oblečen jako bezdomovec. Smrděl jsem a vypadal jsem jako někdo, kdo žije posledních deset let na ulicích severního Londýna. Sedl jsem si na chodník ozbrojen bezprstými vlněnými rukavicemi a promočeným kartonem a čekal.

Ze své pozice jsem měl výhled na hlavní vchod do mešity a zhruba jsem i věděl, z jakého směru bude náš mladý mužský cíl přicházet. Jasně jsem viděl do tváří všech lidí, kteří proudili dovnitř mešity a ven

z ní. Jak jsem nenápadně varoval tým, náš cíl by měl vyjít a pak odbočit směrem ode mě.

V ruce jsem držel starý kelímek na kávu a žebral o drobné. Trochu jsem sklonil hlavu a byl připraven komunikovat přes svou vysílačku neboli „sít“, jak tomu říkali operátoři. „Nula Šestka má vchod do mešity,“ zamumlal jsem, jako bych byl jen nějaký pobuda, co si mluví sám pro sebe.

„Rozumím, Nula Šestko. Cíl se teď pohybuje v prostoru před mešitou. Má na sobě kurtu, hnědé otevřené sandály a na tváři plnovous stejný jako včera.“

To, že mi dá velitel týmu popis cíle, je zásadní. Umožňuje mi nenápadně jej sledovat, aniž by to vypadalo, že pozoruji ty stovky mužů, kteří jdou právě do mešity, což je za takové temné a vlhké noci dost obtížné.

„Od Nula Šestky: cíl jde směrem na sever po ulici St. Thomas Road. Mám kontrolu.“ Upozornění týmu na to, že mám cíl na očích, bylo rozhodující. Znamenalo to, že je můžu držet od klíčové oblasti tak dlouho, dokud jsem cíl viděl, a šetřit tým na později, kdyby se k němu potřebovali dostat blíž.

Cíl byl samostatně radikalizovaný a oba jeho rodiče byli doktoři. Věděli jsme o něm už několik let a věděli jsme i to, že letěl do západní Afriky bojovat po boku hnutí Boko Haram. Nedávno se vrátil domů a já jsem si v těch několika posledních týdnech všiml, že se mu ve středu čela začíná objevovat modřina. To naznačovalo, že se nyní modlí mnohem usilovněji.

Z jeho e-mailů a textových zpráv jsme věděli, že plánuje spáchat masovou vraždu v místní škole. Avšak nevěděli jsme ve které. Útok se ale měl odehrát v několika příštích dnech, možná už zítra.

Takový typ plánování útoku nebyl prací obvyklých extremistů, se kterými denně bojujeme. Deptalo mě podezření, že našemu cíli někdo v bezproblémovém pohybu po světě pomáhal.

Od policie se lišíme v mnoha ohledech. Za prvé, naše schopnost zůstat ve skrytu, v utajení, je mnohem vyšší díky našim schopnostem, taktice a prostředkům, které máme k dispozici. Jednoduše řečeno lidé, které lovíme, nikdy nevědí, že tam jsme. A i když skončí u soudu, stále nevědí, jak byli dopadeni.

Policie chce zatýkat rychle, aby odstranila hrozbu veřejnosti co nejdříve. To ale neřeší celkový problém, pouze likviduje jeho pěšáky. My chceme dostat celou infrastrukturu. To, že necháváme naše cíle normálně fungovat na denní bázi a postupovat v plánování jejich útoku až do samotného finále (ať už je to sebevražedný atentát, únos nebo masová vražda), nám umožňuje vidět celou jejich buňku a rozšířit to, čemu říkáme zpravodajský portrét.

Posvítíme si na ně zevnitř tím, že pochopíme jejich metody, odhalíme jejich finanční podporu, rekrutovací postupy, plánování, hierarchii a známé spolupracovníky. Nejde o to vyřadit z rovnice tento konkrétní útok, ale o to použít jej k identifikování a zastavení deseti dalších.

Ve chvíli, kdy se dav věřících scházel k mešitě, jsem si v hlavě poznamenal, jak málo je zde žen v porovnání ke stovkám mužům.

„Nula Šestko, slyšíte mě? Tady Základna.“

„Ano. Ano, pokračujte.“ V té chvíli mi do kelímku vhodila nějaká velmi hodná, i když lehce upjatá žena drobné. Z jejího výrazu jsem usoudil, že byla znechucena pachem mého oblečení.

S dvaceti sedmi pencemi v mém polorozpadlém kelímku od Starbucks v ruce mi teď Operační centrum ohlásilo, že náš cíl byl spatřen na místní CCTV kameře blízko mé pozice. To byla skvělá zpráva. Sice jsem věděl, že mám pod kontrolou toho pravého, ale vždycky bylo dobré, když vás o sledování správného cíle ujistil čerstvý pár očí.

„Všem stanovím od Nula Šestky,“ odpověděl jsem. „Cíl je UVNITŘ, UVNITŘ mešity. Mohu informovat o odchodu, ale NEMOHU jej dál sledovat!“

Nesnášel jsem to ticho ve vysílačce, když byl v pohotovosti celý tým. Ta absence hlasů v rádiu je jakýmsi způsobem izolující. Už jsem skoro necítil nohy a chlad z chodníku se mi plížil do kyčelních kloubů. Rozpochyboval jsem ve svých roztrhaných teniskách prsty na nohou a snažil se rozproudit krev do celého těla, zatímco jsem tiše žebrol o drobné od kolemjdoucích, kteří už ale teď, když začalo pršet a teplota klesla, ke mně své hlavy neotáčeli tak často. Dokonce mě ignorovali i místní policejní pochůzkáři. Vžil jsem se do svého přestrojení, které sem perfektně zapadalo.

„Všem stanovištím, tady Nula Šestka!“ zašeptal jsem naléhavě do své vysílačky. „Z mešity nyní vychází davu lidí.“

Nejdříve vyšlo šestnáct žen, které měly přes normální oblečení povětšinou abáje a všechny si spolu povídaly. Tedy až na dvě z nich, které zůstávaly pozadu. Předtím jsem napočítal, že do mešity vchází čtrnáct žen. Spletl jsem se? Byl jsem si jistý, že ne.

„Veliteli, slyšíte? Tady Nula Šestka.“

„Mluvte.“

„Mohla by prosím všechna stanoviště sledovat cíl? Mohl změnit profil.“

Nebyl jsem si jistý na sto procent, ale tým musel být informován o možnosti, že se náš cíl uvnitř mešity převlékl.

Jak začali z mešity odcházet mužští věřící, nemohl jsem cíl najít. Ihned jsem věděl, že je něco v nepořádku. „Tady Nula Šestka všem stanovištím. Pokrýt východy oblasti. Davový odchod z mešity.“

Většina mužů mířila na jih pryč ode mě, jak bylo v plánu. To sice pomáhalo mému krytí, ale znamenalo to také, že jsem cíl vůbec nemohl najít.

Většina žen mířila od mešity také na jih, až na ty dvě pozadu. Měly na sobě burky, a když procházely těsně kolem mě, všiml jsem si, že jejich dlouhé oděvy do sebe nasákly padající déšť.

Jakmile kolem mě prošly, uslyšel jsem ve vysílačce zprávu od jednoho člena mého týmu. „Cíl nyní pravděpodobně kráčí jižně od mešity, zhruba 150 metrů od ní a stále v pohybu. Stejně oblečení, jaké bylo popsáno při vstupu do mešity. Obličej zatím nevidím.“

Kurva, jak jsem ho mohl minout? Oblast jsem nepustil z očí a nikdy předtím jsem nikoho takhle neprošvihnul. Když jsem se chystal odpovědět, letmo jsem zahlédl jednu z žen v burkách. Ve chvíli, kdy se jí hábit na boku rozevřel, jsem si všiml, že žena má na nohou otevřené hnědé sandály.

„Všem stanovím, tady Nula Šestka! Možnost, že cíl nyní kráčí na sever oblečen jako žena, celý v burce, otevřené sandály, 168 centimetrů vedle dalšího člověka podobného vzhledu. Základno, ber na vědomí!“

„Rozumím, Nula Šestko. Tým stále sleduje možnost, že cíl kráčí na JIH od mešity.“

Když tým stále neohlásil vizuální rozpoznání obličeje cíle, věděl jsem, že musím něco udělat. Kdybych teď ale z tohotole promočeného chodníku vstal, riskoval bych, že na sebe upoutám pozornost kohokoli, kdo pro cíl pracuje jako jeho krytí.

„Tady Nula Šestka, má vaše možnost stejné sandály jako předtím?“

„Z této vzdálenosti to nevidíme.“

Byl jsem si nyní plně vědom toho, že pokud se náš cíl převlékl za ženu, vydal mnoho úsilí na to, aby z oblasti unikl nespátrěn. Byla to klasická operační taktika. Pokud se někdo takový, kdo je tak blízko finální etapě svého plánovaného útoku, snažil natolik vyhnout se lidem, jako jsme my, znamenalo to, že se chystá svůj útok nyní vykonat, nebo se bude těsně před ním ukrývat. Tak jako tak, nebylo to dobré.

Cíl měl pravděpodobně na pomoc lidi, kteří nás sledovali. Musel jsem si tedy dávat pozor na to, jak jsem se pohyboval a pozoroval ty, o kterých jsem si byl nyní jistý, že byli dva muži v burkách. Vysílačka

byla plná hlasů z Operační místnosti neustále se dožadujících novinů a členů týmu hlásících a následně diskontujících „možnosti“, tedy osoby, které měly podobný profil jako náš cíl.

Naproti přes ulici byl obchod s alkoholem. Pomalu a neohrabaně jsem se postavil na nohy, podíval se do svého polorozpadlého kelímku na kávu, zatřásl jsem drobnými a zamířil k obchodu naproti. Ty dvě osoby v burkách šly pořád asi třicet metrů přede mnou, pohybovaly se rychleji než běžným krokem, a proplouvaly mezi ostatními chodci. Musel jsem nyní jednat rychle.

Nakoukl jsem do výlohy obchodu a předstíral, že obhlížím ceny levného alkoholu a uvědomuji si, že nemám dostatek peněz. Sklesle jsem se otočil a pokračoval směrem na sever. Sledoval jsem ty dvě burky, které teď šly dobrých padesát metrů přede mnou. Začínal jsem nad nimi ztrácet kontrolu.

„Základno, tady Nula Šestka. Držím se těch dvou možností, nyní krácejících směrem na sever.“

„Rozumím, Nula Šestko. Do potvrzení jsi na to sám.“

V téhle chvíli jsem si pomyslel, že jsem ztratil podporu a důvěru svého týmu a velitelů v Operačním centru. Před mešitou jsem měl důležitou práci a z nějakého důvodu jsem cíl minul. Ve skutečnosti jsem věděl, že mi tým důvěřuje, protože jsem zkušený operátor. Ale nebylo jednoduché zbavit se pocitu, že jsem to podělal u někoho, kdo je tak blízko spáchání nějakého útoku.

Teď bylo důležité, abych změnil svou vizáž z bezdomovce-pobudy na normálního týpka, který je na cestě domů, a zmenšil mezeru mezi mnou a těmi dvěma temnými postavami, které rychle mizely v dáli.

Při takovém převleku za pochodu na veřejnosti je obtížné nepřipoutat k sobě pozornost. Naštěstí pro mě se na ulici řadily odpadkové pytle a koše, které byly připravené pro popeláře. Zůstal jsem za mými

cíli na opačné straně ulice a zamířil ke skupině lidí, kteří hojně popíjeli a pravděpodobně si mysleli, že jsou stále v hospodě. Rychle jsem si rozepnul svou nechutně páchnoucí vojenskou bundu, přehodil jsem si ji přes pravou ruku a šel k odpadkovému koši. Rychle, ale tiše jsem zvedl poklop, hodil jsem bundu do koše a opatrně jsem poklop zase zavřel, abych nevydělil své nové připité kamarády.

Od potácející se skupinky jsem pak pokračoval dál po ulici, podřepil jsem za projíždějícím autobusem a odhodil jsem své vlněné rukavice. Ať už to zní jakkoli pitomě, vzpomínám si, jak jsem si pomyslel: *To mě poser, ty hadry jsem měl celý roky. Doufám, že mám ten správněj cíl!*

Pořád jsem se ještě potřeboval dostat z těch vojenských kalhot. Musel jsem to risknout. Jelikož se mi podařilo mezeru trochu zmenšit, měl jsem k dobru nějakých deset sekund. Zahnul jsem tedy do temné boční uličky vpravo a začal si kalhoty svlékat. Zrovna když jsem bojoval s nohavicemi, všiml jsem si bezdomovce pod kusem kartonu, který se snažil zahřát a zůstat v suchu. Navzdory špinavému obličejí a dlouhým mastným vlasům měl čistě bílá bělma.

„Pochcali mě nějaký svině!“ zamumlal jsem svým nejlepším ožraleckým hlasem, jaký jsem svedl. Vypadalo to, že mi to spolkl, a já nechal svoje dvacetileté vojenské kalhoty na zemi. Je čas získat kontrolu nad těmi burkami.

Koutkem oka jsem zachytil jednu z temných postav, jak zatáčí doprava na východ po vedlejší ulici dobrých 100 metrů ode mě. Aniž bych vzbudil podezření, zrychlil jsem krok a ve vysílače jsem slyšel stále chaotičtější šum hlasů. Pořád se nevědělo, kde cíl je, i když tým teď kontroloval vozidlo vzdálené od naší oblasti několik kilometrů, které odjelo s někým, kdo se našemu cíli podobal.

Musel jsem znovu přejít přes ulici, abych se vyhnul tomu, že budu přepaden ve slepé uličce.

Když jsem se dostal k postranní ulici, podíval jsem se směrem k ní z protější strany. Spatřil jsem jednu osobu v burce a odhadem výšky podle aut jsem usoudil, že je to jedna z postav, které jsem sledoval. Kde byla sakra ta druhá?

Bylo to peklo. Nutně jsem potřeboval posily. Zrovna když jsem chtěl podat zprávu vysílačkou, uslyšel jsem přímo za sebou prásknutí domovních dveří. Odolal jsem nutkání se ihned otočit a předstíral jsem, že jsem šlápl do psího výkalu a že si o obrubník otírám podrážku tenisek. To mi poskytlo přesně takové množství času, kolik jsem potřeboval, abych zahlédl toho, kdo dveřmi prásknul.

Uviděl jsem muže nastupujícího do auta. Výška 168 až 173 centimetrů, stejná štíhlá postava, jakou měl náš cíl, a rozhodně Somálec, avšak nyní čerstvě oholen. Nemohl jsem si být sto procentně jistý, že je to on.

„Základno, tady Nula Šestka. Možný cíl, nyní zcela oholen, nastupuje do zelené Toyoty Yaris, mám částečnou SPZ ke sledování.“

Když už tuhle hru hrajete dostatečně dlouho, vyvinete si akurátní smysl pro změny chování vašeho cíle. Měl jsem za to, že jsme jej vycházejícího z mešity minuli, protože změnil svůj profil. Nyní jsem v té stejné oblasti viděl dalšího Somálce podobné výšky, avšak oholeného. Došlo mi, že je blízko finální etapě svého plánu a že se chystá k útoku. Provedl očistu těla.

„Od Nula Šestky, částečná SPZ YANKEE ŠEST DEVĚT ŠEST OSKAR TANGO. Základno, potvrď.“

„Tady Základna, rozumím, všem stanovistím: plná SPZ YANKEE ŠEST DEVĚT ŠEST OSKAR TANGO YANKEE. Vozidlo patří strýci cíle!“

„Tady Nula Šestka, rozumím. Vozidlo nyní směřuje na západ a na posledy spatřeno naznačovalo směr vpravo a na sever.“

Operační centrum si nyní myslelo to stejné co já. Tohle byl s největší pravděpodobností náš cíl, který si osvojil vysokou úroveň operativní bezpečnosti ve vozidle, ve kterém jsme ho předtím nikdy neviděli.

Za normálních okolností bych prošel nenápadně místní čtvrtí ke svému vozidlu, nebo bych si zajistil vyzvednutí jiným vozem. Ale vysílačka byla nyní plná hlasů mého týmu, který se snažil potvrdit mé podezření a pátral v oblasti po onom autě. Musel jsem se rychle vydat na lov cíle.

„Nějaké stanoviště volné k mému vyzvednutí? Tady Nula Šestka.“

„Jasně, TC, jdi na hlavní. Právě tamtudy projíždím.“

I když byla naše komunikace zakódovaná nejvyšším zabezpečením a i těm nejlepším hackerům z Číny by trvalo zhruba deset let ji rozluštit, stěží jsme kdy na síti používali naše jména. Téměř vždy pouze naše služební čísla.

Vycítil jsem nyní ve všech hlasech naléhavost, a to oprávněně. Kdybychom vozidlo nebo cíl nedostali, mohli jsme očekávat masakr v kterékoli škole každým dnem.

Když jsem uviděl, jak se naše auto rychle pohybuje dopředu, věděl jsem, že jede vyzvednout právě mě. Naskočil jsem na sedadlo spolujezdce a v rychlosti jsem Operačnímu centru potvrdil, že jsem nyní ve vozidle týmu a nikoli na nohou.

„Tady Nula Šestka, nyní v pozici jako Charlie Devítka.“

„Všem stanovištím, vozidlo směřuje na západ po A110, nyní ve čtvrti Enfield na křižovatce se Silver Street.“

Cíl musel jet hodně rychle, když se dostal tak daleko na sever v takové rychlosti. Očividně se chtěl vyhnout tomu, aby jej někdo sledoval. Tým se soustředil v dané oblasti a pátral po vozidle. Slyšel jsem všechna stanoviště vysílající z míst, která zrovna prohledávali:

„Kontrola severní oblasti od Silver Street směr policejní stanice.“

„Držím pozici západně na A110 směr McDonald's.“

„Kontrola oblasti jižně od London Road směr Argos.“

Ohlašování vizuálních značek a kompasových směrů na mapě je rozhodně nejrychlejší způsob, jak zajistit celou oblast. Snažíme se hlavně zabránit tomu, abychom vypadali jako policie nebo Speciální jednotky, které v oblasti hledají osoby chystající se páchat něco nelegálního. Zatímco se snažíme najít naše cílové vozidlo tak rychle, jak jen to jde, musíme zapadnout.

A pak jsem ho spatřil. „Tady Charlie Devítka. Vozidlo zaparkované na Willow Road na západní straně, čelně k jihu, naproti křižovatce na Peartree Road. Jeden uvnitř, na pozici řidiče.“

Je to skvělý pocit být tím, kdo našel hledané vozidlo nebo kdo získal kontrolu nad cílem, který předtím pod kontrolou nebyl. Dostanete od svého týmu okamžitou reakci.

„Tady Základna, rozumím, Charlie Devítko. Udržíte kontrolu?“

Základna ke mně hovořila jako k Charliemu Devítce, jelikož jsem i nadále setrval v autě.

„Ano. Ano!“

„Tady Základna, rozumím. VÝKONNÉ OPATŘENÍ za TŘI!“

Velitelům se situace očividně nelíbila, a zvolili proto výkonné opatření, při kterém dojde k zatčení osoby přítomné ve vozidle. Výkonné opatření je obvykle provedeno těžkoooděnci od Protiteroristické jednotky SO19, ale v tomto případě to budou spíše Speciální jednotky s podporou našich týmů. Jejich prvořadým úkolem je zatčení podezřelých, ale pokud dojde k odporu, mají také povoleno zabíjet.

„Tady Charlie Devítka. Rozumím, žádná změna.“

Ty tři minuty trvaly celou věčnost. V rádiu bylo hrobové ticho pro případ, že by Základna potřebovala aktualizaci situace, nebo kdybych

musel ohlásit katastrofickou zprávu, že se vozidlo dalo do pohybu nebo že se z něj cíl vydal dál pěšky.

Zahlédl jsem první Range Rover, který se bez světel přirýtil na ulici ke straně cílového vozidla a přimáčkl se přímo k jedné straně Toyota Yaris. Ve chvíli, kdy přistála na chodníku, přikvílely další dva Range Rovery s blikajícími světly ze severu a jihu a připíchly tak automobil na místo. Ale upřímně řečeno, Toyota teď na chodníku vypadala jako rozdrcená hromada šrotu s nafouknutým airbagem, ze které vytékaly tekutiny všeho druhu.

Útočný tým rozbil a odstranil přední sklo auta jako po másle. Bylo jasné, že tento tah často procvičují. Muž byl z přední části auta bez skla vytažen jako hadrová panenka a hozen na kapotu jednoho z Range Roverů dvěma udělanými týpký v klasickém oblečení SAS (Speciální jednotky britské armády, pozn. překl.) v utajení. Měli na sobě civilní, avšak funkční maskáčové kalhoty, robustní boty pohorkového typu a pistoli v pouzdře umístěnou na stehnech. Když mu oba obři spoutali ruce stahovacím páskem, zničehonic se tam objevil třetí, který mu na hlavu umístil černou kuklu a odtáhl ho dovnitř černé dodávky bez oken.

Dodávka se rozjela a za ní následovaly Range Rovery, které doprovázely vězně na policejní stanici Paddington Green, jež se používala pro výslech vysoko-profilových podezřelých z terorismu.

„Charlie Devítka, tady Základna, slyšíte mě?“

„Charlie Devítka, ano, slyším.“

Operační centrum nám oznámilo, že je potřeba setrvat v oblasti, dokud SO19 a Speciální jednotka neodtáhnou zbytky Toyota Yaris. V několika minutách na místo dorazila ozbrojená policie a civilně oblečená Speciální jednotka. Krátce nato zde bylo i neoznačené sběrné vozidlo a místní obyvatelé, kteří slyšeli srážku, ale naštěstí nebyli svědky dramatického zatčení.

„Všem stanovím od Základny. ZANECHTE činnosti a STÁHNĚTE SE. Všichni postupně potvrďte.“

Opustil jsem oblast a byl jsem vysazen u své dodávky, se kterou jsem se vrátil do brífinkové místnosti v Operačním centru. Pořád jsem ještě trochu smrděl jako nějaký starý pobuda, ale v hlavě jsem si promítal několik posledních hodin. Musel to být náš cíl. Ale co když nebyl? Jestli nezměnil svůj vzhled, jak jsem ho mohl minout? A kdo byla ta druhá osoba v burce? Mohl tohle být ten, kdo cíli pomáhal? Chtěl jsem odpovědi a byl jsem si celkem jistý, že žádné nedostanu.

Prošel jsem skleněnými dveřmi a spatřil uvnitř celý svůj tým, hlavního velitele operace a dva úředníky, které jsme obvykle vídali jen tehdy, když jsme něco posrali a někdo byl postřelen na základě nesprávné identifikace.

Jak hlášení pokračovalo, zjistili jsme, že náš cíl v té Toyotě Yaris byl. Přece jen si OHOLIL vous. V kufru jeho auta se našly dvě po domácku vyrobené trubkové bomby, které byly propojeny tak, aby vybuchly ve stejné chvíli pomocí jednoho telefonního hovoru z nového předplaceného telefonu, který byl nalezen u našeho cíle. Speciální jednotka také našla čínské útočné pušky Type 56 s osmi plnými zásobníky munice. Cílem byla místní škola. Plánoval přepadnout dva autobusy náctiletých, kteří se vraceli ze školního výletu z Francie. Zhruba šedesát dětí, doprovázející učitelé a čekající rodiče. Zabil by je všechny.

Úředníci z místnosti odešli a naši operační velitelé nás informovali o práci na další den. Vysoko-profiloví příslušníci IRA letěli do Glasgow na setkání s dalšími důležitými lidmi v jejich organizaci, schůzka se měla odehrát v jedné pivnici. Očekávalo se, že budou plánovat smrtelný útok na členy Policejní služby Severního Irska, aby přerušili mírová jednání.

A to byl konec dalšího pracovního dne. Žádné chvály, žádná podání rukou, žádné díky. A rozhodně žádné medaile.

Neděláme to pro uznání nebo pochvaly od Královny.

Někteří do služby vstupují kvůli svému smyslu pro povinnost, jiní kvůli tomu, že chtějí konat dobro a eliminovat zlo.

Já to dělám kvůli tomu, že to je to jediné, co umím. Jsem lovec lidí a jsem v tom sakra dobrej.

Kapitola druhá

Jako dítě jsem neměl rodinu. Alespoň teda ne v tom tradičním slova smyslu. Můj táta byl násilnický alkoholik, což ho nakonec stálo život. Jeho závislost na alkoholu začala za jeho časů v armádě, kde sloužil v pěchotě. Máma se z nějakého důvodu od vši té chudoby a násilí distancovala, což v podstatě znamenalo, že jsem se asi od šesti let o sebe staral sám. Vyrůstal jsem na nelítostných ulicích rozlezlého severního města často ve squatu, vodil jsem se sám do školy a už tehdy jsem věděl, že život musí nabízet něco víc. Musel jsem být schopen z té hromady sraček uplést bič.

Pamatuji si, jak jsem jednoho rána šel do školy a uviděl před sebou zářivě modrou Ford Cortinu. Bylo mi tehdy osm a ještě jsem nevěděl, jak nebezpečné je mluvit s cizím mužem. Zeptal jsem se tedy řidiče, co dělal, že si může dovolit řídit takové auto. Jeho odpověď mě utvrdila v tom, že se z téhle situace jednoho dne musím dostat: „Heh, dělám něco, na co ty mít nikdy nebudeš. Užij si cestu do školy!“

Nikdy jsem ve škole nebyl ani akademický, ani sportovní typ. Byl jsem to špinavé děcko v rohu třídy, se kterým se nikdo nebavil. To, které sice nebylo šikanované, nebylo ale ani do ničeho zahrnované. Vyvrhel. Ale když ten řidič Cortiny toho dne předpokládal, že nikdy nebudu na nic mít a zůstanu chudým navždycky, udělal mi laskavost. Jestli si o mně udělal takový rychlý úsudek úplně cizí člověk, pravděpodobně si to o mně myslí i všichni ostatní. Pokud jsem si chtěl

dovolit vyprat si oblečení v prádelně u nás za rohem, musel jsem si na to peníze sehnat sám.

Z místní stavby jsem ukradl kyblík a hned zrána jsem začal umývat auta blízko školy, aby nikdo nevěděl, kde bydlím, a nemohl to tak říct tátovi. Neobtěžoval jsem se klepat na nějaké dveře. Mým plánem bylo umýt všechna auta v ulici ještě před tím, než šli lidi do práce v naději, že si všimnou, jak krásně jejich auta vypadají, a sami od sebe mi za to dají peníze. Natočil jsem si studenou vodu z venkovního kohoutku u školního hřiště a umyl vozy vlastníma rukama. Byla to smysluplná práce a věřil jsem, že skončím s dostatečnou částkou na to koupit si něco jiného než fazole s toustem a čaj.

Při umývání třetího auta jsem si všiml, že ke mně míří nějaký hodně tlustý chlap, jehož pěstní klouby směřovaly dopředu. Kvůli své velikosti se kolébal a na sobě měl reflexní vestu a špinavé džíny. A je to tady, pomyslel jsem si. Moje první výplata. Nepřestával jsem však, naopak jsem auto nyní čistil mnohem důkladněji, aby pochopil, že nejsem jenom nějaké děcko, ale myslím to se svým novým podnikáním vážně. Bohužel mi ale žádné peníze nedal. Byl to majitel stavební společnosti, které jsem ukradl ten kyblík, na němž rozpoznal své logo.

„Tak poslouvej. Můj majetek, moje pravidla.“ A s tím skopl kyblík na stranu, prošlápl jej svou těžkou nohou pěkně naskrz a roztránil jej na tucty malých kousků přes celý chodník.

Sledoval jsem jeho vzdalující se kolébající zadek a naučil se další důležitou lekcí. A to to, že tady sice vždycky bude větší pes s ostřejšími zuby, ale že bastardi přežít dokážou. Abych ale mohl žít a přežít na ulici, potřeboval jsem rozpoznat hrozby ještě před tím, než se ke mně dostanou. Ten prošlápnutý kyblík mohla být velmi snadno moje hlava. Byl jsem osamocené dítě, ale to ještě neznamenalo, že jsem musel přijmout všechno, co si pro mě život připravil. Někde

tam venku pro mě existovala nějaká příležitost a já ji nepřestal hledat, dokud jsem ji nenašel.

Vstup do armády pro mě nebyl cestou ven. Nevnímal jsem to jako svou poslední možnost. Byla to moje volba. Chtěl jsem být součástí nějaké rodiny, něčeho, co bojuje za dobrou věc.

Jednoho deštivého dne jsem tedy vkrácel do náborové armádní kanceláře. Ve dveřích mě přivítal voják od pěchoty s mírnou nadváhou, který seděl za svým stolem.

„Jak jsi starý, synku?“

„Patnáct, je mi patnáct. A chci být voják.“

Hned mi bylo jasné, že měl za to, že na to nemám. Mohl jsem tak usoudit podle jeho úšklebku v obličejí a krátké pauzy před tím, než mi nabídl židli ve chvíli, kdy si vyměnil úsměv se svým kolegou.

Začal mi popisovat, co britská armáda dělá a různé možnosti přijetí a požadavky na ně. Ale já jsem věděl, že to dělá jenom z povinnosti a ve skutečnosti mu o mě vůbec nejde.

„Žil jste někdy na ulici?“ Když jsem přerušil jeho napůl falešné prodejní kecy, hlas mi vyskočil do trochu vyšší roviny.

„Synu, já jsem bojoval ve válce o Falklandy! Život na ulici je pro lidi jako my procházka růžovým sadem.“

Trochu jsem se zavrtěl a cítil jsem, jak jsem o pár centimetrů vyrostl.

„Ve válce se všemi vašimi vojenskými kamarádky na pomoc? Se vším jídlem pěkně sbaleným v batohu? Víím, že jsem mladý a že o mě nemáte zájem, ale já jsem se o sebe až doteď staral sám. Budu v pohodě. Potřebuju jenom šanci.“

Překvapeně se přes kancelář podíval na svého kolegu v údivu, že je takové děcko schopné se postavit samo za sebe. Mohli jste mu ty myšlenkové pochody číst ve tváři.

Podal mi prospekt k britským královským ženistům a začal mi vysvětlovat, jak musím postupovat dál.

„Na mechanika potřebuješ maturitu. Armádě teď chybí mechanici, je po nich opravdu velká sháňka. Procestuješ celý svět, synu, ale teď mě poslouchej...“ Naklonil se ke mně tak blízko, že jsem mu z úst cítil vyčpělý pach cigaret a kávy. „Jestli ty zkoušky zvoráš, nevezmu tě. Takže jestli nejseš dost chytřej, tak PODVÁDĚJ!“

Když jsem pak kráčel těch osm kilometrů domů, držel jsem ten prospekt tak pevně, že byl té noci v posteli těžko čitelný. Udělal jsem teda přesně to, co mi řekl. Podváděl jsem při zkouškách a dostal se do zaškolovacího programu britské armády v šestnácti letech. Nebyl jsem ani dost starý na to, abych volil, pil nebo viděl film pro dospělé.

Po dokončení výcviku operačního mechanika strojů a zařízení jsem byl umístěn do Německa. V té době byl můj regiment s 1 500 vojáky v táboře tím největším v britské armádě. Poměrně rychle se zjistilo, že jako mechanik nejsem moc dobrý. Vlastně jsem byl na hovno. Ale uměl jsem běhat. Byl jsem rychlý a ve formě.

Major si mě jednou zavolal z dílny k sobě do kanceláře. „Marcusi, tohle pro tebe není. Posílám tě do armádního kurzu instruktora tělesné výchovy. Přesuneš se do posilovny.“

Každodenní cvičení? Zodpovědnost za to být jedním z pouhých pěti instruktorů v jednotce o 1 500 vojácích? Skvělá zpráva.

Projít kurzem bylo snadné. Za všech okolností dáte do všeho sto procent, naučíte se zocelit a dřív, než řeknete švec, máte na sobě ten kýžený odznak zkřížených mečů pro instruktory a trénujete jednotky.

Dvakrát za rok jsme procházeli fyzickým hodnocením, které se skládalo z kliků a sklapovaček ve dvouminutových intervalech a z 2,5 kilometrového běhu. Náš velitel, který byl v jednotce nový a právě se vrátil z mise se speciálními jednotkami, při sklapovačkách podváděl.

Při sedání si pomáhal boky namísto toho, aby využil sílu trupu. Procházel jsem tam a zpátky mezi žíněnkami a právě takové podvádění jsem vyhledával. Upozornil jsem ho tedy, že se mu jeho sedy a lehy nepočítají.

Jakmile test skončil, přečetl jsem jména těch, kteří při něm neuspěli. Ti pak museli docházet na kondiční cvičení, která se odehrávala na přehlídkovém prostranství v 5:30 každé ráno. Cvičení probíhala až do Vánoc před tím, než budou moct test absolvovat znovu. Onen velitel, který byl mimochodem plukovník, byl na seznamu také.

Následující dva týdny před vánočním opuštěním byly zajímavé. Vrchní seržant jednotky, který byl zodpovědný za disciplínu v táboře, chtěl mít mou hlavu na špalku!

Denno denně mi vyhrožoval vězením za to, že jsem velitele zostudil a vedoucí posilovny mě před ním často musel bránit. Jakožto bývalý člen SAS dal na mé argumenty. Nesnažil jsem se udělat si jméno, jen jsem dělal svou práci.

„Jestli bude po svých vojácích něco požadovat, musí být schopen to udělat on sám. Musí jít příkladem.“

Každé ráno jsem veliteli čelil, když jsem je všechny drtil k tomu, aby byli na reparát dostatečně fit. A pak konečně přišel čas na veřejné hlášení před vánočním volnem.

To jsme si každý rok na přehlídkovém prostranství vyslechli od velitele a vrchního seržanta jednotky těsně před tím, než jsme všichni jeli domů. Průběh byl vždycky stejný: co očekávat od dalšího roku, úspěchy tohoto roku a hlavně se na dovolence nedostat do průseru. Letošní hlášení bylo ale trochu jiné kvůli útokům na Světové obchodní centrum 11. září, které se odehrály o několik měsíců dříve. Nejdůležitější ze všeho – vraťte se zpátky!

Zničehonic se atmosféra změnila a velitel začal ze všech sil křičet: „Vrchní seržant jednotky!“

Přicházela ke mně ta hora masa, a čím víc se přibližovala, tím menší jsem si připadal. Hrudí se pro žádoucí efekt dotýkal mého nosu. Okamžitě jsem si pomyslel, že mě zavřou, že budu hned teď zahrán do věznice a tam strávím své Vánoce. Dostanu vůbec štědrovečerní večeři? Sakra, tohle je na hovno.

Velící důstojník pak začal vysvětlovat, jak se tady „Malý Hitler“ rozhodl v našem táboře zesměšnit hierarchii hodnotí, jak jsem neměl absolutně žádný respekt k vyšším důstojníkům a jak tohle muselo rozhodně skončit.

Cítil jsem, jak na mě vrchní seržant jednotky svrchu dýchá. Byl jsem připraven na propuštění, ale nehodlal jsem na sobě dát znát strach z neznámého. Musel jsem si stát za svým.

Najednou seržant jedním krokem poodstoupil doleva, u něj do-prava. Cítil jsem, jak se země pod jeho boty velikosti 49 zatřásla, a jasně jsem viděl, jak ke mně kráčí velící důstojník. Měl delší vlasy, ruce za zády a výstřední způsob nošení uniformy, což si zřejmě odnesl ze své nedávné role v utajení.

Odmítl jsem uhnout a podíval jsem se plukovníkovi přímo do očí. V nepříjemné blízkosti namířil svá slova přímo ke mně, zatímco mluvil tak nahlas, aby jej slyšela celá přehlídka. „Tohle je za to mít ty největší koule v celé jednotce!“

Zpoza zad vytáhl láhev šampaňského, předal mi ji, naklonil se ke mně a soukromě mi do ucha řekl: „Užijte si vánoční volno, ale sem už se nevrátíte. Na Nový rok začínáte výcvik pro Speciální operace. A teď zmizte!“

Zatímco mě ostatní kluci plácali po zádech a gratulovali mi, měl jsem v hlavě jenom: „*Co jsou Speciální operace? A co dělají?*“

Na Nový rok jsem seděl na nástupišti železniční stanice, kde jsem se měl hlásit. Pořád jsem netušil, co budu dělat, co dělá má jednotka,

nebo zda vůbec projdu zkouškami. Pak ke mně přistoupil jeden z instruktorů výcviku v civilu.

„Vy patříte do kurzu?“ zeptal se mě a porovnával si svůj seznam fotografií z občanek s mým obličejem.

Přikývl jsem a byl jsem nasměrován do nedaleko stojícího autobusu. To byla pro mě novinka. Žádné uniformy, žádné hodnosti a žádná vojenská vozidla. Když naplněný autobus s ostatními nervózními vojáky vyjel ze stanice, uvědomil jsem si, že jsem v něm zatím nejmladší. Pokud jsem chtěl být součástí této jednotky, navzdory tomu, že jsem stále nevěděl, co dělala, bylo mi jasné, že na to, abych výběrem prošel, budu muset vynaložit veškeré své úsilí.

Tu první noc jsem si ve velkých ubytovnách obklopen vysoce postavenými poddůstojníky připadal jako čerstvě narozené kuře v místnosti plné zcela vyspělých kohoutů. Když na nás řvali, abychom šli ven na trochu „fyziky“, bylo mi jasné, že si ostatní v kurzu myslí, že tam nemám co dělat. V jejich očích jsem pro Speciální operace nebyl dost dobrý, nepocházel jsem ze silné vojenské jednotky, jako byly výsadkové síly nebo námořní pěchota. A pak zde byla otázka mého věku.

Poté, co jsme byli skoro dvě hodiny drceni v naprosté tmě, jsme podstoupili test rozpoznávání vozidel v rozpálené temné místnosti navržené tak, aby zvýšila efekt naší spánkové deprivace. Tohle pro mě byla hračka. Vždycky jsem auta miloval a to, že jsem si je nemohl dovolit, jenom podpořilo mou obsesi. Byl na nás pálen nekonečný sled fotografií od bočního profilu Fordu Orion až po zadní světla dodávky Transit. Byl jsem ve svém živlu, a aniž bych odpovídal nějak přehnaně často, byla mi dána přezdívka „Závodníček“.

Ke zpečetění mého osudu se jeden instruktor, který se snažil zdůraznit důležitost vnímání detailů, třídy zeptal: „Všichni víte, kde je značka 70 mil v hodině na tachometru, ale kolik z vás ví, kolik je to

kilometrů v hodině? Skoro vždy je to na tachometru hned vedle mil za hodinu, a to v menším fontu.“

Bez rozmyšlení jsem vystřelil ruku do vzduchu. Věděl jsem, že je to 110.

„Ruku dolů, Závodníčku. Nevyžadují další odpověď.“

Když jsem dával zahanbeně ruku dolů, tři instruktoři v místnosti si vyměnili pohledy. Bylo to právě v této chvíli, kdy jsem poprvé pocítil, jak velmi dobře si uvědomují mou pozornost k těm nejmenším detailům.

Jednou z nejtěžších věcí během výběru nebyl trénink se zbraněmi s SAS ani spánková deprivace, bylo to psaní eseje. Během první etapy výcviku, kdy je fáze spánkové deprivace a fyzické únavy na svém vrcholu, jsme byli třikrát po sobě vždy uprostřed noci odvedeni do velmi vyhráté místnosti, kde nám bylo řečeno, abychom si sedli do lavic a sledovali video. Když film o domorodých kmenech Barmy začal, instruktoři odešli z místnosti a zhasli světla. Problém je vůbec zůstat vzhůru, nehledě na to zapamatovat si detaily toho, co na obrovské televizní obrazovce sledujete. O hodinu později, právě ve chvíli, kdy se objevily závěrečné titulky, vrazili instruktoři zpátky dovnitř, rozsvítili světla a dali nám hodinu na to napsat esej o tom, co přesně jsme právě shlédli.

Jak se snažíte sepsat toho co nejvíc, aniž by to bylo nečitelné, hodina je u konce a všichni odcházejí z místnosti. Odevzdali jsme své výtvary instruktorovi, který nám pak před očima všechno rozškubal, aniž by se obtěžoval cokoli číst.

Další noc to stejné. Ve 03:00 ráno rovnou do té stejné místnosti, tentokrát s videem o různých druzích plastu. Světla zhasla a někteří využili příležitosti ke spánku. Jelikož jsme v posledních čtyřiceti osmi hodinách zavřeli oči jen na dvě hodiny, bylo to lákavé. Ale já jsem musel dokázat, že jsem této jednotky, o které jsem stále nic nevěděl, hoden. Kousal jsem se do rtů a vnitřku tváří, abych zůstal vzhůru.

Rozkousal jsem si ústa do krve, ale fungovalo to. Hned jak dokument skončil, přišli instruktoři, dali nám hodinu na psaní o tom, co jsme viděli, a poslali nás ven z místnosti. A my jsme znovu uslyšeli ten známý zvuk skartovačky bez jakéhokoli pohledu na naše snahy.

Třetí noc nás zburcovali trochu dříve, ve 02:30. Byl jsem rozlámaný a připadalo mi, jako by mi oči skutečně krvácely. Video začalo, topení bylo zapnuto, světla zhasla a instruktoři nás nechali dívat se na film „Drátěné lano a provaz“. Je to bez jakýchkoli pochyb to nejzbytečnější a nejnudnější video, které jsem kdy viděl. Bylo to otravné. Po dvou hodinách sledování toho, jak se vyrábí drátěné lano a jaká jsou průmyslová využití provazů, nám bylo dáno třicet minut na sepsání všeho, co jsme mohli. Byl jsem jedním ze čtyř lidí, kteří během filmu zůstali vzhůru. Můj rukopis teď nebyl daleko od dětského a už už jsem si chtěl vyžádat pastelku, abych jej mohl vykrášlit!

Když jsme ale z místnosti odcházeli potřetí, zvuk skartovačky jsem neslyšel. Místo toho začali instruktoři papíry číst a hodnotit. Mohli jste ve vzduchu vycítit strach těch, kteří tuto příležitost využili ke spánku a očekávali, že postup bude stejný jako dvě předchozí noci. Následujícího dne prošlo vyřazovacím sítem obrovské množství dobrovolníků poté, co instruktoři vyřadili ty, se kterými nechtěli ve svých jednotkách pracovat.

Těm, kteří zůstali, bylo přiděleno „nové jméno“ a mohli si odstranit své kandidátské číslo. Poměrně efektivně se tomu říká křest. Nikdo nesmí znát naše skutečná jména, takže jsou nám dána nová. Velitel výcviku se ale u mého nemohl rozhodnout.

„Jaké jsou iniciály vašeho celého jména, 211?“

„TCM.“

„Dobře, no nemůžu vás pojmenovat TM, protože by vám ostatní už navzdýcky říkali Trademark a navzdory tomu, co si o mně myslíte, nejsem takový kruťas. Takže TC. Už ne číslo 211.“

Po šesti měsících drsného tréninku jsem se stal jedním z nejmladších lidí vůbec, který výběrem prošel. Stal jsem se součástí silně utajené, speciální protiteroristické jednotky v Severním Irsku.

Byl jsem v tom dobrý. Díky tomu, že jsem vyrůstal na ulici, jsem s nebezpečnými situacemi neměl problém. Bylo to pro mě jako nosit hodinky. Bez nich jsem si připadal obnažený a izolovaný, ale s nimi na zápestí jsem si připadal normální, jako doma a hlavně v bezpečí. Lidé prostě nechápou, jak můžu tak klidně a spokojeně sedět mezi těmi nejnebezpečnějšími teroristy a masovými vrahy na světě, ale já byl ve svém živlu. Pracoval jsem na Falls Road v Belfastu obklopen pouličními kresbami, které mi připomínaly, jakému nebezpečí bych čelil, kdybych byl odhalen, a nijak mě to netrápilo. Byli jsme ozbrojeni pistolemi a v autech jsme vždy měli samopaly značky Heckler & Koch. Je to jedno z mála míst na světě, kde můžete cestovat po těch nejúžasnějších přírodních úkazech, zabočit za roh a narazit na semaforey chráněné ocelovou konstrukcí, jež má zabránit jejich poškození během neustálých místních výtržností.

Dlužím Severnímu Irsku hodně, a nejvíc právě Speciálním jednotkám. Dvakrát za rok se k nám dostanou nováčci, hrstka dobrovolníků, která projde výběrovým výcvikem. Letošní výcvik byl prvním za několik let, kdy jsem se nevydal zpátky do Herefordu trénovat, jelikož mě potřebovali jako velitele rozsáhlé operace. Zdálo se mi také, že se shora rozhodlo o změně našeho přístupu k výběrovému procesu a zmírnění jistých situačních tréninků. Často jsem byl povolán k tomu, abych při nich hrál místního agresivního nepřátelského obyvatele. Ale bez řádných příruček nebo parametrů začalo být obtížné zhodnotit, kdy se trénink vymyká kontrole. Když jsem viděl, že se nějaký dobrovolník se situací nevypořádává správně, nebo se z ní nedokáže dostat, začal jsem auto rozbíjet páčidlem. A když jsem cítil,

že jsou ochromeni strachem, nepřestával jsem a vytáhl jsem je ven oknem vozidla. Nebylo to o tom, že bych nebyl schopen svou agresi vypnout. Jednoduše jsem se do své role vžil a zahrál ji tak reálně, jak to jen bylo možné. Někdy to vyústilo v to, že na mě dobrovolníci při výcviku stříleli slepými náboji ze svých 9mm pistolí, nebo se sesypali a posrali se.

Jedné chladné noci těsně před Vánoce, pár let poté, co jsem se k jednotce připojil, jsme byli nasazeni do letecké stanice RAF v Aldergrove, abychom zde poskytli ozbrojenou ochranu pro přistání našeho letounu SF Hercules s nejnovějšími úspěšnými dobrovolníky. Po absenci jakéhokoli spánku v posledních sedmdesáti dvou hodinách byli úplně vyčerpaní. Ale jeden z nich okamžitě vynikl. Byla to Lucy, která se později stala mou ženou.

Je jednou z několika málo žen, které výcvikem prošly. Pro ženy zde neexistují žádné výhody a musí tak splnit stejná kritéria jako muži. Když instruktorský tým před rekruty scházel po rampě letadla, uchopil jsem svou pušku HK53 trochu pevněji a zoufale se snažil vypadat o chlup profesionálněji, aniž bych na sobě dal znát, že se ji snažím ohromit. Byla to láska na první pohled. Mluvil jsem s instruktory před tím, než se navrátili do Severního Irsku, a věděl jsem, že se na střelnici prokázala jakožto vynikající střelec. Okamžitě mě dostala.

O několik dní později jsme měli vánoční večírek. Jelikož jsme byli utajená jednotka, major, který tomu velel, nechtěl, abychom popíjeli na ulicích Belfastu. Měl obavy z odhalení, takže jsme měli k dispozici vlastní bar v našich utajených kasárnách. Každý rok jsme „baru“ darovali vánoční dárek a já jsem letos pořídil láhev absintu, kterou se mi podařilo sdílet právě s Lucy. Důstojník ve službě, který měl na starosti bezpečnost v rámci jednotky, si s námi dal několik skleniček, avšak přestal ve chvíli, kdy se dostavily halucinace!

Od začátku bylo jasné, že jsme si s Lucy navzájem „rozuměli“. Zbožňoval jsem na ní, jak si ze mě dokázala dělat srandu, a zároveň se zajímala o to, co říkám. Až do té chvíle jsem zarytě věřil, že láska je naprostá blbost a že lidé svým partnerům o svých citech lžou. Nyní jsem se ale ocitl v situaci, kdy jsem našel svou spřízněnou duši. Někoho, díky komu jsem myslel i mimo tenhle utajený svět, někoho, díky komu jsem chtěl jít na zmrzlinu a procházet se kolem Giant's Causeway (přírodní úkaz v Severním Irsku, který je zapsán na listině Světového dědictví UNESCO, pozn. překl.). Jednoduše řečeno mě tahle žena, která se mnou při pití lahve absintu držela pevně krok, přinutila myslet si o sobě, že jsem něco víc než jen tajný agent.

V rámci několika dní po té úžasné noci v baru, kde jsme se s Lucy naprosto ztřískali obsahem té zelené lahve, jsme se rozhodli vzít. O čtyři měsíce později se nám podařilo získat na pět dní společný opuštěák a vzali jsme se na malé městské radnici. Od té doby jsme byli známí jako pan a paní Smithovi, a zatímco já nebudu nikdy vypadat tak dobře jako Brad Pitt, Lucy vždy s přehledem překoná Angelinu. Být ve svazku manželském s někým, kdo je cvičený v zabíjení v tréninkovém centru Speciálních jednotek Hereford, je recept na štěstí.

Získával jsem více a více zkušeností, a tak mi byla důstojníky MI5, kteří dennodenně zajišťovali tajné operace, dávána mnohem větší zodpovědnost. Brzy jsem se dostal přímo do služby. V té době dostávaly Bezpečnostní služby/MI5 téměř 100 000 přihlášek ročně, takže rozhodně neměly potřebu někoho samovolně nabírat.

Když jsem byl jednoho dne ve zbrojnici, kde jsem si nabíjel zásobníky do své pistole Sig Sauer 228, zavolal si mě k hlášení můj velitel, nadřízený zpravodajský důstojník, který byl u MI5 přes deset let. Položil jsem si pistoli na stůl, načež ke mně začal promlouvat neobvykle tichým hlasem. Byl si očividně vědom přítomnosti ostatních

zpravodajských důstojníků a administrátorů, kteří s ním sdíleli otevřenou kancelář.

„Na základně odvádíš dokonalou práci, ale chci od tebe víc. Chci, abys oficiálně vstoupil do služby,“ řekl.

Bylo to nečekané, ale uvnitř jsem se dmul pýchou. Zachoval jsem tvář a nechal jsem ho domluvit. Tihle zpravodajští důstojníci mají vždycky nějaké postranní úmysly. „Islamističtí extrémisté jsou na britské pevnině mimo kontrolu. Rusové a Číňani si dělají, co chtějí, a verbovací týmy nám sem furt zarytě posílají vyfešákovany kundy s titulem. Potřebujeme tě tam. Seš dobrej v ulicích.“

Zoufale jsem se snažil potlačit úsměv, který se mi začal objevovat na tváři, načež mě Ian dostal další dobrou zprávou: „A i když ten plat není šokující, vyděláš si víc než tady v armádě. Zní to dobře?“

Měl jsem pocit, že by to mohl být ten nejlepší kariérní tah, jaký jsem kdy mohl udělat a který by mě navíc teoreticky mohl dostat z té obrovské hromady dluhů, se kterou jsem bojoval. Sotva jsem ho nechal dokončit větu. „Rozumím, šéfe. Kdy můžu začít?“

To byl den, kdy moje utajená kariéra nabrala na vyšších obrátkách. A brzy po útocích na Londýn 7. července jsem se oficiálně stal součástí MI5 poté, co jsem pod jejich velením neoficiálně pracoval několik let. Můj svět byl temný, žádné dobro nebo zlo, žádné zálohy. Lidé jako já existují pro boj s těmi, kterým se nikdo jiný neodvážívá postavit. Nebyl jsem posledním východiskem, byl jsem jedinou možností.

Kapitola třetí

I když mě do MI5 poslal můj velitel, stejně jsem musel projít většinou sledovacího tréninku, jako všichni ostatní. Z těch, kteří do Bezpečnostní služby vstoupili s vidinou stát se součástí operačního týmu (ať už týmů specializujících se na metody vniknutí, týmu sledovacího oddělení nebo jako agenti či technici), se 99,9 procent přihlásilo tradiční cestou. Buď odpověděli na reklamu v novinách, nebo se informovali na webovkách MI5. Téměř všichni, kteří systémem prošli, budou tedy trénováni stejně. A proto jsem výcvik absolvoval také, abych pochopil metodologii sledovacího týmu, jak se společně pohybují atp. Pravdou je, že sledovací důstojníci z MI5 jsou bezpochyby ti nejlepší na světě. Když jsem po nastoupení věděl, že budu trénován k tomu stát se tím nejlepším, jakým jsem mohl být, byl to fajn pocit.

Jelikož jsem nežil v Londýně ve chvíli, kdy jsem s výcvikem pro sledovací tým začal, bylo mi umožněno bydlet v jednom z bezpečných domů služby v severní části města. Bylo to vůbec poprvé, co jsem bydlel v hlavním městě. Samozřejmě jsem věděl, kde je Thames House (sídlo MI5, pozn. překl.), většina lidí navíc budovu dnes již rozpozná. Stačí se podívat na ozbrojenou policii, která venku hlídkuje čtyřicet hodin denně, a zátarasy na chodníku, abyste pochopili, že se jedná o důležitou budovu. Když jsem obdržel instrukce s detaily ohledně data a času mého příchodu do Thames House, nepřekvapil mě požadavek, abych vešel diskrétnějším vchodem, a ne hlavními dveřmi

uprostřed budovy. Boční vchod byl zabezpečen těžkými dveřmi odolnými proti výbuchu, které vedly přímo do maličké bezpečnostní místnosti z neprůstředného skla. Uvnitř na mě ve střežbě čekal tým ostrahy, který si mě okamžitě po vstupu podezřívavě prohlédl a ohlásil mě interkomem.

Nahlásil jsem své pravé jméno a referenční číslo ze svých papírů, načež mi bylo přikázáno, abych svou tašku a bundu umístil do rentgenového skeneru podobného těm na letišti.

„Doklad totožnosti s fotografií, prosím.“

Zareagoval jsem na strojový hlas a vložil svůj pas do malého otvoru, který se ihned nato zaklapl. Neminulo ani třicet vteřin a otevřely se dveře za skenerem, ze kterých se vynořila ochranka s detektory kovu v rukou připravena mě zkontrolovat.

„Pane, sundejte si boty, prosím. Máte v těle nějaké kovové předměty, chirurgické objekty a tak dále?“

I když mi říkali „pane“, pořád jsem měl pocit, že tak úplně nevěří, že jsem ten, za koho se vydávám. Asi kvůli tomu, jak vypadám a jak se chovám, což jsem bral jako kompliment. Pokud si lidé v takové nóbl budově mysleli, že tam nezapadám, budu na ulici vypadat jako doma.

Jakmile byla kontrola u konce, nazul jsem si boty zpátky na nohy. I za normálních okolností jsem na sobě nesnášel slušné oblečení a formální boty a připadal jsem si trochu trapně, když jsem klečel na mramorové podlaze a zavazoval si tkaničky, zatímco se nade mnou tyčila ochranka. Když jsem se narovnal, zřízenec mi podal mou tašku a zaklepal na okno, aby dal signál bezpečnostnímu týmu k povolání někoho, kdo si pro mě přijde.

Výcvik sledovacího oddělení trvá několik měsíců, načež jste rok ve zkušební lhůtě. Je to pravděpodobně nejdelší tréninkový kurz tohoto typu na světě. A rozhodně ten nejintenzivnější. Je rozdělen do velmi rozdílných bloků dovednostních setů. Každý výcvik

většinou začíná s pěti nebo šesti „kandidáty“, kteří se hned první den zúčastní úvodní procedury Bezpečnostní služby, kde projdou základní administrativou, jako je vydání identifikační průkazky. Ti, kteří jsou akceschopní, si zažádají o služební kreditní kartu a náhradní falešnou adresu a samozřejmě už potisícáté podepíšou první sekci dokumentu Official Secrets Act o utajenosti.

Zhruba po hodině obecných základních informací o Thames House se úvod rozdělil do několika rozdílných bloků neboli oddělení, jak se jim v Thames říká. Například Blok B zahrnuje všechny administrativní a bezpečnostní pozice od platu až po disciplínu. Blok G zase všechna mezinárodní protiteroristická oddělení. Sledovací tým spadá pod Blok A, konkrétně A4. Všichni ve zpravodajské komunitě (nejen z Británie, ale z celého světa), kteří měli o A4 jen tušení, věděli, že je to domov těch nejúspěšnějších sledovacích operátorů vůbec.

Zavedli nás do výcvikové místnosti ve čtvrtém patře kolem „zkumavek“. Každý zaměstnanec MI5 jimi dříve nebo později projde. Jsou to bezpečnostní škatule, které otevřete aktivováním svého jedinečného vstupního kódu. Jakmile jste uvnitř, systém vám změří váhu a výšku, aby zjistil, zda jste ve zkumavce sami a nejste tam se zbraní u hlavy. Když je zkumavka spokojená s tím, že nepředstavujete hrozbu, nebo nejste agent pod nátlakem, zavře za vámi dveře, otevře před vámi svou přední část a dovolí vám vejít do budovy. Jsou to dveře do vaší práce.

Služba má v budově přísný zákaz telefonů, takže jakmile se dostanete přes bezpečnostní prostor, najdete za ním tisíce maličkých skříněk na telefony pro zaměstnance. Žena, která nás provázela budovou do tréninkové místnosti pro A4, nám vysvětlila, že skřínky jsou pro zaměstnance budovy. „Operátoři je nepoužívají, takže vás to nemusí zajímat,“ řekla.

Už nyní bylo očividné, že se sledovacími důstojníky tady bylo jednáno odlišně, což se mi líbilo. V trapném tichu jsme v počtu šesti lidí

vstoupili do výtahu a já jsem vycítil, jak jsou ostatní kandidáti nervózní. Vystoupili jsme a žena, která nás tímhle labyrintem provázela, nyní kráčela vedle mě. Pochopila, že se v obleku cítím nepříjemně, a řekla mi: „Nebojte, zítra už tenhle mundúr na sobě mít nemusíte!“

Když nás nahnali do tréninkové místnosti, byl jsem zticha, našel si židli a sedl si na ni. Hlavní instruktor Darren tam ještě nebyl. Místnost byla docela obyčejná zasedačka uzpůsobená instruktáži s malými rozdílnými detaily. Konkrétně v ní byly zásadní historické předměty sledovacího týmu A4. Staré vysílačky, dírkové komory a tak dále. Mí kolegové, tři muži a jedna žena, byli nervózní a bylo na nich vidět, že nevědí, co mají očekávat. Z řeči ženina těla jsem usoudil, že byla dřív v armádě. Vypadala křehce, avšak silně.

Nakonec vešel Darren a začal s úvodem. Obešel celou místnost, ptal se nás na křestní jména a potřásl si s námi rukou.

Já jsem přišel na řadu jako poslední. „TC, ty jsi ten kluk od Iana, že?“ zeptal se mě.

Ulevilo se mi, když jsem zjistil, že o mně Ian tréninkový tým informoval. A to, že Darrenovi řekl mé přidělené jméno, mě ohledně celé záležitosti dost uklidnilo. Od téhle chvíle jsem věděl, že to pro mě není výcvik typu udělal-neudělal, ale že jsem se tam měl naučit operační způsoby služby oproti metodologii armády.

Darren byl typický Londýňan a příslušníka Bezpečnostní služby Jejího Veličenstva by v něm hledal málokdo. Měl náušnice, dlouhé, neupravené vlasy, zlaté prsteny, několik tetování a v podstatě všechno, co byste si představili na londýnském pobudovi, který na ulicích uzavírá pochybné obchody. Ihned se mi zalíbil. Vysvětlil nám, že v A4 je už několik let a že se sem dostal z protidrogové policejní jednotky v utajení. Pokračoval s úvodem výcviku a oznámil nám, že zbytek instruktorů z týmu, kteří s námi budou každodenně po dobu následujících šesti měsíců pracovat, poznáme vzápětí.

„Ještě před tím, než sem přivedu ostatní instruktory, vám chci jen popřát hodně štěstí v absolvování výcviku. Ne všichni to zvládnou, ale vy máte za sebou to nejtěžší. Prošli jste výběrovým řízením, ve kterém 47 000 lidí žádalo o to místo, na kterém teď sedíte právě vy. Buďte na to hrdí.“

Jakmile to Darren dořekl, zahlédl jsem na dvou klucích záblesk úsměvu. Žena, která podle mě byla od RAF, na mě vrhla vševědoucí pohled. Také byla hrdá na to, že to dotáhla až sem, ale byla odhodlaná to na sobě nedat znát.

„Tím bych vás rád upozornil na to, že jeden, možná dva z vás to nezvládnou. Statisticky řečeno, někteří z vás výcvikem prostě neprojdou. A teď. Jelikož jste potenciální sledovací důstojníci, určitě si všimnete, že tady TC je nám známý. Byl sem doporučen, takže když budete mít nějaké potíže a nebudete s tím chtít jít za námi, tak jděte sakra za ním.“

Darren otevřel dveře a dovnitř se nahrnul instruktážní tým. Patnáct sloužících sledovacích důstojníků a tři pokročilí instruktoři řízení z Jednotky pro pokročilé řízení (ADU) od Metropolitní policie. Nastalo chaotické podávání rukou a přivítání do služby. Když jsme se všichni seznámili, všiml jsem si, že Darren si v rohu blízko dveří povídá s velitelem z ADU a týpkem, kterého jsem odhadoval na nejzkušenějšího sledovacího operátora v místnosti. Očividně jim zmínil mé jméno, protože se na mě oba ve stejnou chvíli podívali. Buď to pro mě bude dávačka, nebo na mě bude vyvinut obrovský tlak, který mě dožene k mým limitům, a pak se teprve uvidí, čeho jsem opravdu schopen.

Uběhlo dobrých deset minut vítání a přátelíčkování, když to Darren výkřikem ukončil a požádal instruktážní tým, aby odešel. V místnosti zůstali jen instruktoři řízení, kteří nás nyní měli školit. První fází sledovacího výcviku je pokročilé řízení, kdy jsou kandidáti naučeni,

jak řídit vozidlo ve vysoké rychlosti a bezpečně projíždět křižovatkami na červenou.

„Tak jo, teď vás naučíme, jak řídit. Zbavíme vás všech zlovyků a naučíme vás řídit progresivně a bezpečně. NAUČÍTE SE policejní způsoby a policejní bezpečný systém rychlého řízení.“

Instruktoři řízení nebyli sledovací operátoři. Na míle daleko jste z nich mohli vycítit, že jsou od Metropolitní policie a že jejich specialitou je právě řízení. Tím, že zdůrazňovali některá slova, nám chtěli dát najevo, že pokud neprojdeme jejich testem, nemůžeme ve výcviku dál pokračovat. Byla to klasická hra těch, kteří měli pocit podřazenosti, kvůli čemuž měli potřebu upevnit své postavení navzdory tomu, že nejsou operátoři.

„POKUD projdete několika různými fázemi jízd, které pro vás máme připravené, a ohodnotíme vás stejnou úrovní, jako policejního instruktora pokročilého řízení, budete pak trénováni zapomenout vše, co o tom víte... Proč to tak je, TC?“

Ostatní z kurzu se na mě podívali a očekávali odpověď, ale já jsem zachoval klidnou tvář a ani se nepohnul. Musel jsem instruktorům ukázat, že jejich postavení respektuji, ale že se zároveň nenechám tímhle prvním dnem výcviku zastrašit.

„Protože tam, kde budeme pracovat, nikdo neřídí jako policajt. Policisté v utajení vypadají jako policisté v utajení na míle daleko, když uprostřed Bradfordu drží volant na pozici desáté a druhé hodiny.“

Cvičitelé se nad mou odpovědí mírně pousmáli. Došlo jim, že si trochu dobírám policii v utajení, ale naštěstí to respektovali a nevzali si to špatně. Ostatní si ani nevšimli, že žertuju.

„Dobře, tak odsud vypadneme a podíváme se, jaká auta budete příštích pár týdnů řídit, co vy na to?“

Hlavní instruktor měl očividně pověst člověka, u kterého lidé v jeho hodnocení často propadávají. Oči měl prostě všude. Ian mě

před ním ještě před výcvikem varoval. Nepustil dál ty, kteří plynule neměnili rychlost nebo kteří se nedostávali rychle ze zatáček. To, že jsme já a bývalá mariňáčka (kterou jsem teď znal jako Emmu) vyfasovali za instruktora právě jeho, byl podle mého Murphyho zákon. A s tím přišlo varování: „TC, ty budeš se mnou. A jestli neprojde Emma, neprojdeš ani ty. Rozumíš?“

„Chápu. Budete na nás pyšnej!“

Věděl jsem, že Emma na tom s řízením bude díky svým zkušenostem z armády dobře. Zdála se být ve střehu, ale bude na mě vyvinut tlak kvůli tomu, že musím zaručit, aby výcvikem prošli ostatní.

Následovali jsme instruktory ke třem naleštěným luxusním vozidlům. Snažil jsem se odlehčit atmosféru se svou novou parťáčkou Emmou: „Doufám, že auta našeho týmu nebudou vypadat jako tyhle policejní!“

Stáli před námi Mercedes C-Class, VW Golf R a Jaguar STR s doplňujícími zrcátky, aby instruktoři sedící na sedadle spolujezdce viděli kolem dokola auta, zatímco my budeme projíždět krajinou.

„Budete řídit tahle auta. Každých pár dní je prohodíme, abyste si zvykli na jiné vlastnosti každého vozidla. Jsou navržena tak, aby vypadala jako policejní. Pamatujte, že jste ve výcviku a musí to být bezpečné. Každý den budete řídit v rychlosti přes 200 kilometrů v hodině, takže čím oficiálněji vypadáme, tím menší je pravděpodobnost, že nás zastaví policie. Takhle získáte víc času na samotné řízení.“

Šel jsem k autům a už jsem věděl, co se bude dít dál, jelikož jsem podobné cvičení absolvoval se Speciálními jednotkami v Severním Irsku. Instruktoři nás teď protáhnou „první kontrolou“. Před tím, než si sednete do auta, musíte nejprve zkontrolovat základy, jako je olej, brzdová kapalina, poškození pneumatik a všechny tyhle věci. Instruktoři ze začátku zacházeli docela do detailů, popisovali poměr výkonu k hmotnosti každého vozidla, způsob uložení motoru, což

naznačovalo, jakým směrem je namířen pohon, zda na přední nebo na zadní kola, a tak dále.

Abych byl upřímný, toužil jsem jenom po tom sednout si za volant a už sakra řídit. Miloval jsem rychlé, bezpečné řízení. Je to skutečné umění být schopen pohybovat se provozem ve vysoké rychlosti, aniž byste někoho vyděsili, nebo příliš šlapali na brzdu.

Asi po hodině jsme měli krátkou přestávku na záchod, a jakmile jsme byli zpátky u vozidel, v hnědých papírových sáčcích jsme dostali zabalené obědy. Rozdělili nás pak do dvou týmů po dvou a jeden z nás, který (jak jsem předpokládal) neměl s řízením příliš mnoho zkušeností, byl s instruktorem sám. S Emmou jsme samozřejmě skončili s hlavním instruktorem.

„Dobře, TC, ty pojedeš první. Dneska chci jenom vyladit nějaké ty zlozvyky, které jste mohli nabrat v předchozích výcvicích. Nechci po vás žádné progresivní řízení, jenom základy. Rozuměno?“

Takže první odpoledne příjemného a uvolněného řízení. Vklouzl jsem na sedadlo řidiče a všechno, co bylo potřeba, jsem si upravil. Zrcátka, sedadlo a polohu volantu. Emma se usadila na zadním sedadle a instruktor si začal vyplňovat papíry. Měl svá vlastní zrcátka, jedno nad oběma bočními zrcátka a dvě zadní zpětná. Jedno bylo nastaveno tak, aby viděl za nás, a druhé tak, aby mi viděl přímo do očí. Potřeboval vědět, že pokud neotáčím hlavu, tak k tomu, abych věděl, co se kolem dokola auta za každých okolností děje, používám alespoň oči.

Sešlápl jsem spojku, nastartoval jsem motor a natáhl jsem se, abych zavřel dveře. Instruktor si přestal zapisovat do papírů. „Aha, ano, TC. Teď už si vzpomínám. Tvá politika otevřených dveří při startování motoru mi tě právě připomněla.“

Otevřel pak přihrádku v palubovce, vytáhl malou roličku izolepy a připínáček. Věděl jsem, co přijde. „Vysvětli, prosím, Emmě, co teď dělám.“

Umístil připínáček hrotem vzhůru na řadicí páku a připevnil jej k ní dvěma vrstvami lepicí pásky, aby zůstal na místě. Pootočil jsem se dozadu k Emmě.

„Když při kontrole nad autem zlenivím a nechám ruku na řadicí páce moc dlouho, uhodí mě do ruky a přimáčkne ji na připínáček. Tím se zaručí, že to nebudu flákat, že budu měnit rychlost pořádně a, pokud nebudu zrovna řadit, obě ruce budu mít neustále na volantu.“

„Správně. A já vím, že si z předchozích výcviků pamatuješ, jak moc to bolí. Tak to neflákej.“

Náš Mercedes byl prvním autem, který z vozového parku vyjel. Ostatní stále dostávali pokyny. Čekal jsem, až se otevře závora, která nás pustí ven zadním výjezdem z Thames House, a držel jsem auto na místě pomocí ruční brzdy. Přistoupil jsem na hru. Normálně bych totiž auto na takové rampě držel přes spojku, ale šlo mi o plynulou jízdu, takže jsem dělal přesně to, co chtěl instruktor vidět. Vyjel jsem, dal jsem se doprava přes most na Horseferry Road a následoval jsem instruktorovy pokyny skrz Londýn. Jelikož se od nás očekávalo, že budeme schopni následovat jednoduché rozkazy, řekl je vždy pouze jednou.

Mimo pokynů byl instruktor na cestě zcela potichu, i když ve svých zrcátkách sledoval mé oči jako ostříž. Věděl jsem, že posuzuje, zda jsem viděl určité dopravní značky, omezení rychlosti a co dělají ostatní auta a chodci kolem mého vozu. Zda jsem předvídal změny světla na semaforech, jak hladce jsem brzdil a zrychloval. Jinými slovy, bezpečnost a soustředěnost mé jízdy. Jednoduše řečeno základní věci, které byste očekávali od pokročilého řidiče.

Po téměř dvou hodinách bezproblémového řízení, aniž bych si levou ruku propíchnul připínáčkem, nastal čas, abych se vyměnil s Emmou. Jakmile si sedla na sedadlo řidiče, instruktorův postoj a způsob